

רוויטל דיוויס

המצפון

עריכה: אדמית פרא

"יש פשעים מכוח התאוה, ויש פשעים מכוחו של היגיון. החוק הפלילי מבחין ביניהם, במידת מה של נוחות, על-פי דין כוונה תחילה. חיים אנו בימים של כוונה תחילה ושל הפשע המושלם. הפושעים שלנו שוב אינם ילדים חסרי מגן שהסתמכו על הגנתה של האהבה. נהפוך הוא, מבוגרים הם, ואת האליבי שלהם אין להפריך כלל: הרי זאת הפילוסופיה העשויה לשמש לכל, אפילו להפיכת הרוצחים לשופטים"

אלבר קאמי, "האדם המורד"

ניו-יורק, 2069. בצבא האמריקני יש התנגדות נחרצת לאידיאולוגיית השלטון הרפובליקני. בשיתוף פעולה יוצא דופן עם טייקוני פשע וביניהם אנשי אקדמיה ידועים, הם מגיעים למסקנה משותפת, לפיה יש להפיל ולהשמיד את השלטון הנוכחי ותומכיו. ה"ארגון" כפי שכונה על ידי מייסדיו, פעל באכזריות שיטתית וללא היסוס, והעביר את השליטה לידי תוך הפעלת אלימות ברוטלית. חיילי ה"ארגון" לא בחלו ברצח המוני ובשלל זוועות במגמה למחוק כל זכר מסמלי השלטון הקודם, שעמד לראשונה בפני התנגדות מהשטח. כאוס פשט במדינה.

ענן אפור האפיל על פני העיר ומחנק עצום כבש את תושביה. חיילים עברו ברחובות וחיסלו כל מתנגד, או כל אדם שפרצופו לא נראה להם חביב דיו. בלילות היו רובצים בברים ומרוויים את צימאונם במשקאות חריפים. בבקרים היו מעמיסים על כלי הרכב הצבאיים כמויות לא מבוטלות של ארגזי אלכוהול ומסתובבים הלומי שיכר בערים ובכפרים.

חצי שנה לאחר ההשתלטות, נדרש כל עסק פרטי להעביר שישים וחמישה אחוזים מרווחיו לראשי המורדים. מרבית האזרחים אכן עמדו בהסכם מתוך חשש לחייהם. כמובן שהיו גם את אלה ש"התחכמו", ניסו להסתיר ולהעלים כל עדות של הכנסות נוספות, שעליהן לא דיווחו. אולם, מהר מאוד הגיעה לתודעתם העובדה כי שליחי "זרוע הרשע" דאגו להתקין מצלמות ללא ידיעתם בכל מקום ופינה, גם באזורים אפלוליים ובסמטאות צרות וחשוכות, שניתן היה להניח שיוזנחו מאמצעי מעקב. כולם, ללא יוצא מן הכלל, היו במעקב יומיומי מדי שעה, ולא חלפה דקה אחת מבלי שיצוטטו או יעקבו אחר כל אחד ואחת. מי שניסה להתחכם, הוצא להורג בפומבי למען יראו וייראו מה יעלה בגורלו של מתנגד ההפיכה.

חלק ראשון
כוח הישרדות

1. ביבר זכוכית

בעקבות השינויים נאלצתי בתום השנה השנייה להפסיק את לימודיי באוניברסיטה, בחוג להיסטוריה. יחד עם זאת, בהיותי חובבת היסטוריה מושבעת, רכשתי לא מעט ידע אודות מלחמות קודמות והתמרדויות. אחד הנושאים שמשכו את תשומת לבי והציפו אותי בסקרנות בלתי מוסברת, היה מלחמת העולם השנייה. אבל מי מזכיר מלחמות קודמות, אין אחד כמעט שהתעניין באירועים שקדמו למאה הנוכחית. מאז ועד היום, נראה על פניו כי לא הרבה השתנה, למעט הטכנולוגיה שהתפתחה בקצב מהיר ואפשרה לבצע את אותן הזוועות רק בדרכים יותר מתוחכמות.

היום, כשאני חושבת על כל התמונה במלואה, אני ממש יכולה להשוות את המציאות הנוראית והזוועתית הזאת לתקופת גרמניה במלחמת העולם השנייה. התנהלותם המקוממת של הנאצים נגד בני המיעוטים, השימוש בשתייה מרובה כדי שהפקודים, ולא רק הם, יוכלו לבצע את הזוועות ולרצוח כל מי שנמצא בטווח הירי, רציחתם בפומבי של אלה שניסו ל"התחכם" ולצאת נגד המשטר באופן סמוי. הכאב מפיהם של הניצולים, בני מעוטים והמסייעים, ומאלה שצפו מן הצד ולא סייעו בשל הפחד והחרדה.

היו גם אלה שהאמינו בתיאוריית היוג'ניק, כמו גם מנהיג הנאציזם. היוג'ניק, היא פרי יצירתו של בן דודו של דרווין, גלטון שמו, אם אני לא טועה. כן, כן, אני כמעט משוכנעת שמדובר בגלטון, שאלי

הצטרפו עוד כאלה שחשבו שהם יותר טובים ומוצלחים מאחרים. שהרי מכאן התחיל הכול. יוג'ניק הוא "זרע אציל". גלטון האמין שבאמצעות חיבור גנטי נכון, יצמחו אנשים טובים יותר, ללא עוני, ללא עבריינות, ללא פגמים גנטיים ועוד כל מיני רעיונות שנובעים מבורות.

במהלך המרד וההשתלטות של המטורפים, אף לא אחד מהיקרים לי נפגע. כנראה שהסיבה לכך היא האינטרס הרווחי עליו חשבו המורדים מבעוד מועד, העסק המשפחתי.

לג'ון, אבי היקר, יש בר המכונה "ג'וליס" שעובד טוב מאוד כבר חמש שנים. התחלתי את עבודתי בבר בהיותי בת עשרים ושלוש, כמעט שנתיים. בבקרים עבדתי פעמיים בשבוע בחנות פרחים קטנה ושאפתי לסיים את לימודי באוניברסיטה. תארו לעצמכם את גודל האופטימיות בסביבה שיכולה להיות כל-כך עוינת ואין לדעת מה יביא המחר. אין לי שמץ של מושג מה באמת חשבת לי לעצמי.

אחותי דיאן, לא מצליחה להבין את האופטימיות הזאת, ולא פעם אני שומעת אותה מרצה בפניי שעדיף להיות קרובה לבית ולהסתובב כמה שפחות. היא לא עובדת, מגדלת שני ילדים והעוזרת שלנו מסייעת לה, בין היתר, בטיפול בהם. דיאן לא עושה הרבה מעבר לשבת ולדאוג באופן אובססיבי, אם תשאלו אותי. לעתים, היא מסוגלת להוציא אדם מדעתו, רק מהדיבורים על הסיכונים הקיימים בחוץ.

כולנו התגוררנו בבית דו-משפחתי ענק ומוזר. מדוע מוזר? משום שלא ראיתי מעודי בית נוסף, שהפרדה בין הצדדים בנויה מזכוכית שקופה. ניתן היה לראות את כל מי שנכנס לצד השני, או עולה במדרגות למפלס השני וכל המתלווה לכך. הייתה גם דלת במפלס השני שהפרידה בין הצדדים, כך שאם הייתי צריכה משהו, לא היה צורך לצאת מהבית ולהיכנס דרך דלת הכניסה. היום זה נראה מוזר מאוד, אבל בהיותנו ילדים, אהבנו את הרעיון והיינו משתעשעים עם הדודנים שגרו בצד האחר. בשלב מסוים החליט הדוד שהוא עוזב

ואבי רכש ממנו את חלקו בתשלומים. היום הוריי, ג'ון ואיב וויליאם, מתגוררים בצד אחד ואני, אחותי וג'סי אלן גרים בצד השני. התקופה הזאת לא ממש ברורה. המדינה מנוהלת על יד מטורפים שהפכו את שלטונם ללגיטימי. כולם מקבלים את השינוי כעובדה וממשיכים לחיות כאילו כלום לא קרה. החוקים הקיימים משרתים את השליטים. למשל, קנסות בסכומים שלא ידענו לפני המרד ועוד החלטות מוזרות. אזרח לא באמת עומד לדין, אם פגע באופן כזה או אחר באזרח פשוט, אלא אם כן, אותו אזרח ביצע פעולה שאינה מתיישבת עם עמדותיו ועקרונותיו של השלטון החדש, ואז הוא נענש, בדרך כלל, ללא משפט. דינו היה מוות, או במקרה הטוב קטיעת גפיים. "שיטת ההרתעה", כך הם כינו את דרכי הענישה. מעט מאוד אנשים גילו התנגדות באופן גלוי וניסו לעמוד על עקרונותיהם, אבל רובנו קיבלנו, בסופו של דבר, את המציאות העגומה, בזמן שמושגים כמו חירות ודמוקרטיה נקברו עמוק באדמה.

2. עבודה בבר

באחרונה, השעות הארוכות בבר מעייפות ומתישות במיוחד. הרבה הזמנות למסיבות בבר ללא כל אירוע מיוחד שמצדיק מסיבה, כמו ימי הולדת, או קידום במשרה חדשה. עובדה זאת הובילה אותנו לחשוד שהאנשים המבצעים את ההזמנה אינם נוכחים בעצמם במסיבה, או יותר הגיוני היה אפשר לחשוב שהם אכן מופיעים, אך אינם מציגים עצמם.

תחילה סברנו ש"זרוע הרשע" מעמידה אותנו במבחן. מנסה לבדוק אותנו, לוודא שאנחנו לא מנסים להסתיר את הרווחים, אבל כשחושבים על זה, הרי גם אצלנו בבר הותקנו מצלמות בכל פינה, אז מדוע להשקיע כל-כך הרבה כספים על מסיבות? ואז חשבנו שאולי מדובר במזל טוב של עסקים, או לפחות כך קיוונו כולנו.

במהלך החודשים האחרונים נהגה קבוצה של חמישה גברים להגיע לבר פעמים שלוש בשבוע. דיזי, אחת המלצריות וחברתי היקרה, יפה למראה, עובדה שאין חולק עליה, גבוהת קומה, חטובה להפליא, שיערה האדמוני גולש על כתפיה וכל איבר בגופה מותאם פרופורציונאלית עד שלעתים נדמה שאלוהים תכנן אותה במיוחד עבורו, ניגשה אליי ערב אחד ואמרה שהיא חושבת שהחמישייה היא זאת שמבצעת את ההזמנות למסיבות, היא כמעט משוכנעת שזיהתה את קולו של בילי בטלפון.

בילי היה גבר בסביבות שנות העשרים המאוחרות. מראהו גרם לכל אישה שנייה בבר לפזול לעברו. הוא היה גבוה, חסון, שערו שחור קצר, עיניו בהירות ועורו שחום, נוהג לבחור את חולצותיו בקפידה, כך שגם אם נרצה אי אפשר היה שלא להבחין בכל שריר ושריר. יחד עם זאת, הוא עשה רושם שהוא מנסה להסתיר את האינטליגנציה שלו. דיזי אומרת שהוא הספיק לסיים את לימודי הדוקטורט באוניברסיטה, אין לי מושג באיזה תחום ומאיפה דיזי מקבלת את כל הרכילות. מה שכן היא מעולה, כל פרט ופרט כמעט על כל אדם שנכנס לבר, היא יודעת.

על פניו, נראה שכל מה שמעניין את בילי זה נשים. התנהגותו יכולה להיות לעתים מעט בוטא, אבל לא נראה שעובדה זאת מרתיעה אותו. הוא היחיד שמנהל עמנו שיחות חולין כשהם מגיעים, השאר אומרים בנימוס שלום ומתיישרים במקום הקבוע. גם הם בעלי מראה לא רע בכלל, מעין חבורה שמושכת לא מעט תשומת לב בחיצוניותה, למעט אחד מהם שבקושי מוציא מילה מפיו ומנסה להסתיר את פניו מפנינו. הוא, לעומת בילי והשאר, נראה קצת מוזנח. שערו חום גלי מגיע כמעט לכתפיו. הוא חובש קובע בייסבול שחור באופן קבוע, וזקנו מתאים לאדם שנשכח באי לבדו במשך למעלה משנה. אבל בהחלט ניתן להבחין מתחת לכל הכיסויים שמדובר בגבר חסון, שאינו טורח להסתיר את כתובת הקעקע שעל זרועו שנראית כמו כתובת של פניקס. יש לא מעט תיאוריות לגבי הפניקס, אם בסין, מצרים העתיקה, רומא, הודו ואני משוכנעת שזה לא הסוף.

האגדה הרומית מפיו של אובידיוס, אם אני לא טועה, מספרת שהפניקס הוא סוג מסוים של עוף המתרבה מעצמו ולא מיצור אחר. הפניקס אינו חי על פירות או פרחים אלא על תבלינים ריחניים. לאחר שחי חמש מאות שנה, הוא בונה קן בין ענפי עץ האלון, אוסף מור וקינמון, רובץ על ערמת תבלינים ומת. מהשרידים, נולד פניקס צעיר שממשיך את דרכו של הפניקס הקודם. התכונה האופיינית המיוחדת לפניקס על-פי כל האגדות, היא התחייה לאחר מותו. רק היום נוכחתי לדעת מדוע אותו גבר בחר דווקא בפניקס. אבל אז זה נראה כמו עוד כתובת קעקע מצועצעת. באופן כללי, כולנו בבר חשבנו שאולי משהו

לא בסדר איתו, אבל כשמסתכלים עליהם מהצד, יושבים יחד, אין ספק שהוא נהנה לשבת בחברתם ועל פניו נראה שהוא מתנהג באופן נורמלי, בדומה לאחרים. אולי הוא לא מקדיש את מרב תשומת הלב לנשים כמו השאר, אבל זאת אינה סיבה לחשוש שהוא אוטיסט, או משהו בסגנון. החלטנו פה אחד, אני ודייזי, שהוא פשוט גבר לא תקשורת, מופנם משהו.

בכל פעם שאני מגישה להם משקאות, הוא משפיל מבט, כאילו שהוא מנסה להסתיר משהו. כל העניין מעט מסקרן, אך לא מעסיק אותי אף לא לרגע כשאני מחוץ לבר.

בלילות שהייתי עמוסה בשולחנות והחמישייה הייתה מופיעה, בילי היה מתעקש שרק אני אגש אליהם. משום מה היה נראה שהוא יותר ויותר נהנה לקרוא בשמי, גם כשהוא רואה שעוד שנייה אני מתפוצצת מרוב עומס, כאילו הם נהנים לראות אותי עומדת בלחץ.

באחד הלילות, בילי שתה יותר מדי וצעק "מאיה, מאיה", וכל מי ששמע אותו הפנה מבט לעברי. שלחתי אליו מבט מופתע והוא אמר: "אני נשאר עד סוף המשמרת ואת ממשיכה איתי אל תוך הלילה. אין סיכוי שאני מקבל סירוב." ניגשתי אליו והצעת לו כוס קפה. ניסיתי להסביר לו שהוא שתה יותר מדי. איש הפניקס לחש לו: "אל תשכח את הסיבה לשמה אנחנו כאן". אני מיד חשדתי שמדובר במעקב, אבל לא נלחצתי משום שרישום הנתונים היה כל-כך מדויק, ולא היה ניסיון להעלים שום פרט מהם. דייזי חשבה אחרת. היא העירה את תשומת לבי לכך שהחמישייה מגיעה רק במשמרות שלי, ולכן חשבה שבילי פשוט מעוניין בי. אבל עד לאותו רגע, בילי מעולם לא גילה התעניינות יוצאת דופן שמעידה כי דבריה של דייזי הגיוניים. מעבר לכך, מבחינתי בילי מעוניין בכל אישה שחולפת על פניו, ולי באופן אישי, אין עניין בו כלל. באותו לילה, החלטתי שאני לא מייחסת חשיבות להתנהגותו של בילי, וכמו שהבנתי בחישוב מהיר לאחר ששמעתי את לחישות חברו, בילי לא יתעקש וישכח מכל העניין.

ביום למחרת, הגיע בילי עם החבר המסתורי, התנצל, והם מיד עזבו את הבר. הופתעתי מאוד, גם דייזי כמובן, שרצה לבדוק מה קרה כאן בדיוק, אבל העומס בעבודה לא הותיר לנו רגע אחד פנוי למחשבה.

3. פגישה לא אקראית

בזמני הפנוי הייתי נוהגת להגיע לחנות הספרים כדי לבדוק אילו ספרים חדשים פורסמו. אהבתי מאוד לקרוא והתעניינתי, בין היתר, בפילוסופיה. כך הייתי יושבת בבית קפה או שוכבת להנאתי בפארק, וקוראת.

באחת הפעמים בהן ישבתי בבית הקפה, ניגש אליי גבר והציג עצמו. "נעים מאוד, מייק."
"נעים מאוד, מאיה," עניתי וניסיתי במאמץ עילאי לא להיחנק מלגימת הקפה.
"אני יכול להצטרף," הוא שאל. "כמו שאת רואה, אין כיסא אחר פנוי."

"כן," אמרתי מאוכזבת מעט. לרגע חשבתי שמצאתי חן בעיניו. הוא התיישב, הוציא פנקס מתוך תיק עור שחור ואלגנטי ונשען לאחור, מחפש את המלצרית. הרגשתי שאני צריכה לברוח מהמקום. הדבר הזה, כלומר, הגבר הזה שיושב מולי, פשוט אגדי. הידיים שלי החלו לרעוד. חששתי שהוא יבחין בכך בזמן שדפדפתי בספר חדש שרכשתי, בו בוחן הסופר את מרד האדם נגד תפלות קיומו. משהו שמנסה להמחיש את הקונפליקט הקיים בזמן התמרדותו של האדם נגד הגורל ובאלוהים; אי-צדק, רצח, מוות, היעדר תבונה, הזעקה לאושר. כל אלה כדי לכונן עולם טוב יותר.

אמה, בעלת חנות הספרים אותה ירשה מאביה, חזרה לעבוד לאחר שאיבדה את אביה ואחיה בזמן המרד. היא החזיקה את עצמה באמצעות שיחות שבועיות עם ארנולד הפסיכיאטר, שדאג לצייד אותה טוב מאוד במרשמים לכדורי הרגעה. אין אדם שחולק על הדעה שהיא כולה עדינת נפש, עיניה החומות תמיד מדברות, מעולם לא הצליחה לשלוט בשפת גופה המוקצנת אשר דרכה אפשר היה ללמוד על מצבי רוחה המשתנים בתדירות גבוהה. שיערה בהיר, מקורזל ובדרך כלל תמיד נראה בוהק ומטופח. אני, לעומת זאת, מעדיפה לאסוף את השיער ולהצמידו לקרקפת בעזרת עיפרון, בדרך כלל בצבע ירוק. בכל אופן, אמה היא זאת שהמליצה והזהירה שהספר לא ממש פשוט. כלומר, ספר פילוסופי עם לא מעט משפטים הדורשים זמן לעיכול.

הכרתי את אמה לפני חמש שנים בערך, בעקבות התייצבותי לעתים תקופות בחנות שלה. היא ודייזי הן חברות שאיתן ניתן לחלוק כל הרגשה ומחשבה מבלי שישפטו. למדנו לאהוב אחת את השנייה על אף המגרעות בכל אחת מאיתנו, ואני שמחה ומודה על כך שיש לי אותן עד היום.

"העישון יהרוג אותך יום אחד", פתח מייק בשיחה. "לא חבל לאבד יצירה נדירה ביופייה כשהכול מסביב פחות יפה, והרבה מאיתנו חיים תחת תחושה של פחד וחוסר אונים?"

"תודה על המחמאה", כמעט נחנקתי שוב, ופתאום בא לי מעין שיעול כזה, שממש לא היה רצוי באותו הרגע. "אז אתה חי בתחושה של פחד וחוסר אונים?" שאלתי.

"מממ...לא מדויק." חצי חיוך עלה על שפתי וחשף שיניים לבנות מחושב לשלמות. תתעלמי, אני אומרת לעצמי, תתעלמי, תחשבי על משהו אחר, רק שלא יבחין במבט הישיר אל שפתי.

"אני מאמין שהמצב הבלתי נסבל יחלוף בקרוב", הוא המשיך. "אחרי הכול, תמיד יש את אלה שמתמרדים במורדים."

"והמשפחה שלך? האם היא נפגעה?" שאלתי. החיוך שלו נמחק והוא הרצין מבט ונאנח. הוא נשען לאחור ואז הגיעה המלצרית.

"סטייק אנטריקוט עשוי למחצה, אורז ירוק ו..... סליחה," הוא פנה אליי. "לרגע פרח לי מהראש שאני לא יושב כאן לבד. תצטרפי לארוחת צהריים," הוא שאל במפתיע.

"כן, סלט עוף חם בשבילי," אמרתי מיד, ולרגע לא הצלחתי להסתיר את ההתרגשות. אלוהים, אמרתי לעצמי, שליטה, שליטה, איפה השליטה העצמית שלך, תירגעי, מה בסך הכול קורה כאן, לאכול בחברת גבר שלא פוגשים כל יום, זה הכול.

"יין? את אוהבת יין אדום," הוא ניתק אותי מהמחשבות.

"כן, אדום זה מצוין," עניתי אוטומטית והנהנתי למלצרית.

"בהמשך לשאלתך," הוא פנה אליי, "אז כן."

"מה כן?" אני שואלת ומנסה לקנות מעט זמן מחשבה.

"דודתי וכל בני משפחתה למעט אחד נרצחו. שבוע לאחר הרצח, בן דודתי פשוט נעלם. אין יום שאני לא מנסה לאתר אותו והוא אינו יוצר קשר. יש לנו עסק משותף, בתחום המחשבים, והוא זה שהיה נוכח שם רוב הזמן. אני מגיע לשם בדרך כלל לאחר המשמרות בבית החולים. לא האמנתי כששמעתי על הרצח. חיילי הארגון לא נהגו לפגוע באנשי עסקים משגשגים ובבני משפחותיהם. אחרי הכול, הם בעצמם קונים את השירות שלנו. הטכנולוגיה הכי מתקדמת שיש בשוק העולמי." הוא עצר לרגע, נראה מודאג והמשיך. "מאז הרצח, העסק פעיל רק כשאני נוכח שם. קרה לא פעם שהמטורפים הזעיקו אותי מבית החולים ולא היו מוכנים לקבל שום סירוב, אלא אם כן המטופל היה אחד משלהם. אני משוכנע שמדובר פה בטעות, משום שבאותו הלילה של הרצח, המשפחה הייתה בדרכה חזרה מביקור משפחתי, וכשעצרו ברמזור, הגיע ג'יפ צבאי פתוח עם חיילים שדמם מהול באלכוהול, ועצר לצד הרכב. האב ניסה להתעלם ממילות הגנאי והשלכת פחיות ריקות של בירה, אבל בשלב מסוים הוא פנה אליהם ואמר שעדיף להם לרדת מהכביש, אחרת תאונה קטלנית תהרוג אותם. אחד מהמטורפים נעמד עם הנשק בידו והחל לירות לכל עבר. כולם נהרגו."

"ובן הדודה שלך?" שאלתי לאחר דקה של שתיקה.

"הוא לא הצטרף למשפחה, הוא היה צריך לטפל בכמה תקלות שהיו לנו במשרד." אמר מייק. "הוא שמע על זה בטלפון משכן שראה את הכול מהכביש. הוא פשוט השתגע. בימים הראשונים שלאחר הרצח פגשתי אותו בכל רגע פנוי שהיה לי. הייתי מוצא אותו בכל פעם יושב לו על הספסל במרפסת ולא מוציא מילה מפיו. יושבים ולא מדברים, שום מילה, כאילו שהשתיקה הייתה מחוברת לדינמיט, גפרור אחד והכול מתפוצץ. שבוע לאחר מכן, הוא כבר לא היה שם. נעלם כאילו האדמה בלעה אותו."

הוא המשיך לספר על איך הם גדלו יחד, ואני לא פציתי פה, מאפשרת לו לשחרר את הלחץ שהכביד על החזה וגרם לו לנשימות כבדות בין הדיבורים לאכילת הסטייק, שלא נראה מגרה במיוחד.

"תן לו זמן," אמרתי. רציתי לומר עוד משהו, אבל צלצול הפלאפון שלו קטע אותי והציל אותי ממשפט שבטח היה נשמע מטופש לחלוטין, שהרי מה באמת אפשר לומר בתגובה לסיפור כזה?

"אני מבין," הוא הנהן וסימן לי שהוא כבר צריך ללכת. "זה מבית חולים. מקרה דחוף. אני חייב לזוז." הוא מיהר לשלם את החשבון. "אני מקווה שלא הרסתי לך את היום עם הסיפור שלי. תודה על ההקשבה." הוא ספר את השטרות ששלף מכיסו.

"זה בסדר," אמרתי וניסיתי להסוות סימני אכזבה.

הוא מיהר לעזוב. אפילו לא השאיר מספר טלפון, חשבתי לעצמי מאוכזבת והתחלתי לבהות בסלט העוף שהתקרר בינתיים. לא חלפה דקה, והמלצרית ניגשה אליי ומסרה לי דף נייר מקופל.

"מרשים," היא אמרה. "בהחלט מרשים. אפשר להציע לך עוד משהו?"

"לא, תודה." עניתי והתפללתי שתיעלם, כדי שאוכל לפתוח את הקיפול ולקרוא:

"מה את אומרת על ארוחת ערב מתישהו? צרי קשר, מייק."

4. ספקות

דייזי, דייזי, אני חייבת לשתף אותה במה שקרה כאן. אני מחייגת את מספרה ומגיעה מיד למשיבון. טוב, קחי נשימה עמוקה, תירגעי, אני אומרת לעצמי, לכי לנוח, מצפה לך ערב עמוס בבר. ערב שבת. הבר מלא באנשים, בקושי אפשר לזוז, להעביר הזמנה לשולחנות מבלי להיתקל באחד מהבליינים, זה פשוט נס. "רופא?" דייזי צועקת לעברי ומיד מבחינה בכך, מנמיכה את הטון ושואלת שוב, "רופא? מה את צריכה רופא? משמרות, משמרות, ושוב משמרות, תשמעי לי, חפשי מישוהו נורמלי. את לא צריכה את הכאב ראש הזה." פסקה ומיהרה עם הזמנה לאחד השולחות.

"מאיה," אני מזהה קול מוכר. רק זה חסר לי, מלמלתי וניגשתי לשולחן החמישייה.

"כרגיל?" שאלתי בחיוך מאולץ.

"מה קרה לשלום?" שאל בילי. "ספרי איך עבר היום."

ממתי הוא מתעניין בי? שאלתי את עצמי, ובאותו רגע נתקפתי חרדה. יכול להיות שמייק הוא אחד מהם, אולי הוא רצה לבדוק מהי תגובתי לסיפור הנורא שסיפר, יכול להיות שהכול סתם המצאה, כדי לבחון את עמדתי בנושא זרוע הרשע.

"מה קרה?" שאל רוברט. "לאן נעלם הצבע מהפנים שלך? את בסדר, להביא לך כוס מים?" שאל בציניות.

"לא, לא, אני בסדר גמור," התעשתי מהר. "אבל אם לא אכפת לכם, הבר עמוס. אין לי זמן לשטויות. יש עבודה, חייבת להמשיך. אז את ההזמנה הקבועה או משהו אחר?" שאלתי בזמן שאני שולחת מבט לחוץ לבילי.

כרגיל, הוא ענה בחוסר סיפוק ואני נעלמתי מטווח הראייה כמה שיותר מהר. "דייזי, תחליפי אותי עם החמישייה." התחננתי אליה. "תסבירי שאני לא חשה בטוב, ולקחתי הפסקה של עשר דקות." "למה, מה הם אמרו, שוב פעם בילי?"

"לא, שום דבר. אני פשוט צריכה עשר דקות לסיגריה, אוויר, אל תעשי עניין."

"טוב בסדר, אבל אני רוצה לשמוע את כל הפרטים." קרצה לי בערמומיות. "ממתי את לוקחת הפסקה כשיש עומס כזה? טוב לך, לך, ותחזרי מהר לפני שאני בעצמי אתמוטט." שמעתי אותה ממלמלת בדרכי החוצה.

שתיים לפנות בוקר. הבר מתרוקן, דייזי ואני מתיישבות על הבר ועוד לפני שאני מספיקה לבקש מרובי הברמן משקה, בילי נעמד לצדי בדרכו החוצה.

"מה את אומרת על כוסית יין אדום? זה טוב, זה מרגיע, מגיע לך אחרי משמרת כזאת. רובי, תמזוג לה יין אדום מהמשובחים שיש, על חשבוני." הוא הישיר אלי מבט בתוספת חיוך ציני מלא בסיפוק, כאילו שהחיוורון שעלה על פני גרם לו לעונג, ונעלם עם השאר. נשארתי קפואה. זהו, חשבתי לעצמי, מייק הוא אחד מהם. הם בוחנים אותי ומעוניינים שאני אדע על כך. הם לא מנסים להסתיר דבר, העניינים מתבצעים בגלוי. הם רוצים להוכיח שהם יודעים הכול, רוצים להזכיר מי שולט במי ובמה.

"קפה, רובי. אני צריכה קפה חזק." אני מבקשת ומרגישה בחילה נוראית שמסתננת לכיוון גרוני. רק אז קולטת את נעיצת המבטים המסוקרנים שלו ושל דייזי.

"מה קורה כאן?" היא שואלת. "בתחילת הערב היית בהיי מהרופא הזה שלך, ופתאום את מתנהגת כאילו ראית רוח רפאים. איך בילי קשור לזה?"

"איזה רופא?" שואל רובי. "מה פתאום רופא? את לא צריכה רופא, משמרות, משמרות ו..."

"כן, כן, ומשמרות," המשכתי את המשפט המוכר. "שום רופא," אמרתי. "הוא אחד משלהם. הם מבצעים מעקבים מתוחכמים. הם רצו לבדוק מה תהיה תגובתי לסיפור המטורף שהוא המציא. חשבו שאולי יוציאו ממני את עמדתי בקשר להתנהגותם החייתית." "נו, ואמרת משהו?" קפצה דייזי מבוהלת ורובי החל לצעוד הלך ושוב. "תפסיק," רטנה דייזי, "אתה מלחיץ. שב, תירגע. ואת תחשבי טוב," היא המשיכה בפנותה אליי. "תשחזרי את השיחה, ספרי הכול, מילה במילה."

דייזי חשבה שזה טוב שהייתי ב"היפנוזה", למרות שקשה לה להאמין שמישהו הצליח להפנט אותי עד כדי כך. "הוא באמת צריך להיות מפלנטה אחרת." סיכמה את התרשמותה. "זאת הסיבה שלא הגבת, מצוין."

"כן, אבל מה אני עושה עכשיו?"

"מה זאת אומרת מה את עושה עכשיו? אני עוד שנייה מתפלצת. קורעים את מספר הטלפון שלו לחתיכות זעירות, משליכים לפח ושוכחים מכל העניין."

שתקתי והוצאתי כמו ילדה ממושמעת את הפתק מהתיק. "לא," קפץ רובי, "לא, זה לא רעיון טוב. תני לי שנייה לחשוב."

"על מה בדיוק יש כאן לחשוב?" שאלה דייזי, ואני המתנתי בקוצר רוח לרעיון של רובי. "תקשיבי," הוא אמר. "את צריכה להעמיד פנים שאת לא מודעת לכל העניין, יש יותר מהסבר אחד לסיפור הזה. הראשון, הוא ההנחה שאכן מנסים לבדוק אותך, אם זה העניין, הם לא הצליחו להוציא ממך מילה, לא סתם בחרו עבורך גבר אגדי כמו שאת מתארת, את צריכה להיפגש איתו שוב, ולאפשר לו להמשיך לדבר ורק אז להגיב בחכמה. כלומר, לשלוף משפטים כמו 'כולם כבר התרגלו למצב', 'אין מה לעשות כנגד אלא לקבל את המציאות החדשה', את מבינה?"

"ומהי האפשרות השנייה?" התעניינתי בדבריו.

"האפשרות השנייה היא שמייק הוא באמת רופא שמצאת חן בעיניו, והם פשוט צפו בכם דרך המצלמות שמותקנות בבית הקפה, כך שכל מה שבילי ניסה לעשות, זה לומר לך בדרך עקיפה שאין לאף אחד מאיתנו פרטיות, פשוט מנסה להציק לך." פסק רובי ואז המשיך. "תקשיבי, לא בכל מקום יש מיקרופונים. הגיוני שישלחו אדם משלהם למקום כזה. גם כאן, התקינו רק מצלמות, אחרת לא יכולנו לנהל שיחה מהסוג הזה. ואם הם כן מאזינים שם, זה אומר שהם ידעו על היין המשובח וכל השאר, והרופא הוא לא משלהם."

"זה רק עניין של זמן, אמרתי. אני משוכנעת שהמיקרופונים לא יאחרו להגיע."

"מאיה, את איתך? הקשבת למה שאמרתי?" שאל רובי בחוסר סבלנות.

"כן, כן, הקשבתי לכל מילה." הנהנתי.

"ברור לכולנו שגם כאן יתקינו, אבל עד אז, תני לנו ליהנות מחופש הדיבור, לחשה דיזי. "אני דואגת, כל הסיפור הזה לא מוצא חן בעיניי, צריך לסיים אותו מהר ככל האפשר."

"כן, ענינו רובי ואני.

"טוב אני הרוגה, הודעתי להם. ניפגש ביום שני. תקפצי לקפה מחר, ביקשתי וקבעתי בעת ובעונה אחת.

"כן, בטח, לא חשבת שאני אשאיר אותך לגמרי לבד בסיפור, אמרה דיזי. "רגע, את הולכת לספר לדיאן?"

"לא, היא תשתגע, היא לא תניח לי לרגע." אמרתי. "מה פתאום, בשום פנים ואופן."

"מאיה, אם את צריכה אותי תתקשרי," אמר רובי ממהר להרגיע אותי. "את יודעת שאני תמיד כאן בשבילך, ומיהר להוסיף, "גם בשבילך דיזי." חייך לעברה.

"כן, כן, ענתה דיזי ויצאנו מהבר.

"הוא מטורף עלייך," אמרתי לה כשהיינו לבד.

"מי?" השתוממה דיזי כאילו אינה מבינה עניין.

"רובי," אמרתי. "מה, זה לא ברור?"

"את לא נורמלית," היא אמרה. "את זקוקה לשינה דחוף. נתראה מחר, לילה טוב."
דייזי ידעה שהוא מאוהב בה בטירוף, אבל העמידה פנים שהיא לא נמשכת אליו.
רובי היה מודע לכל רטט שעבר בגופה, לכל חיוך שהיא מנסה להסתיר בתגובה לאמירותיו. הוא טען שהיא פשוט אוהבת את החיזורים שלו ובסוף היא תיכנע. אני חשבת שהיא צודק, הרי היא מתמוגגת מכל תשומת לב שנשלחת אליה מכיוונו, והיא אינה מכחישה מילה.

10. אוהבת, עוזבת

החלטתי להישאר במיטה כל הבוקר. אמי המקסימה ידעה ששהייה ממושכת במיטה אינה אופיינית לי, היא הכינה עבורי ארוחת בוקר ועלתה עם המגש לחדרי.
"הכול בסדר?" היא שאלה.
"לא מרגישה טוב," ענית. "הרבה עומס בבר, את יודעת." היא התיישבה על קצה המיטה וליטפה את ידי.
"זה לא קשור בשום אופן לגבר שאסף אותך אתמול בבוקר?"
"לא, ממש לא," מיהרתי לומר. "הראש שלי פשוט מתפוצץ."

"אני כבר מביאה לך כדור," היא מיהרה לצאת מהחדר וחזרה עם כוס מים וכדור. "תבלעי את הכדור ותאכלי לפני שהחביתה תתקרר," היא פקדה עליי באהבה.

מייק טלפן כל כמה שעות והשאיר הודעות. הוא התחיל להבין שמשוהו לא בסדר. שעה לפני יציאתי לבר, טלפנתי אליו בחזרה כדי למנוע ביקור פתע. "את בסדר?" הוא שאל מודאג. "כן, בטח, פשוט לא הרגשתי טוב ורוב היום נשארתי במיטה. הפלאפון היה על שקט, סורי."

"מה קרה? מתחילה לפתח משהו?"

"אין לי מושג, אולי, אבל כרגע אני מרגישה טוב יותר בזכות הכדור של אימא, ובעוד שעה אני יוצאת לעבוד."

"אני שמח לשמוע שאת בסדר, כבר התחלתי לדאוג." קולו התרכך. "תקשיבי, לאף אחד מהצוות לא נגרם נזק והבחור לא הופיע בבית החולים. ניסיתי ליצור איתו קשר טלפוני ומשום שלא ענה, החלטתי לנסוע אליו הביתה." בחור אמין, חשבתי לעצמי מבלי להיכנס לדבריו. רציתי לספר לו שכל הסיפור קשור אליי, אבל שתקתי. "את איתי? את מקשיבה?" "כן, כן, אני מקשיבה." עניתי כלאחר יד.

"בקיצור, הגעתי אליו הביתה ואשתו הכניסה אותי פנימה. היא סיפרה שלאחר הביקור שלו אצלנו בבית החולים, הוא נסע להיבדק במספר קליניקות שונות וקיבל את אותן התשובות. הוא לא עמד בשינוי שעבר בעקבות הפציעה. בכל פעם שהביט בעצמו במראה הוא הפך להיות אלים בטירוף, הפך את הבית, שבר את המראות, עד שהחליט שלא יהיו יותר מראות בבית. בסופו של דבר, הוא החליט לשים קץ לחייו, משום שלא היה מסוגל להתמודד עם השינוי. את מבינה, הבנאדם התאבד. כבר היה עדיף לקחת את הסיכון ולנתח אותו."

"כן," אמרתי. "אבל אם היה קורה לו משהו, הם היו מאשימים אתכם ומחריבים את המקום עם כל הצוות בפנים."

"את בטוחה שאת יכולה לעבוד? אולי עדיף שתישארי במיטה."

"לא, אני בסדר." השבתי מהר. "מעבר לכך, דיזי ורובי איתי במשמרת, כך שאם תהיה בעיה, כלומר, אם יחזור הכאב ראש, הם ידאגו לתפוס את מקומי."
 "אוקי, אבל קחי בחשבון שהתעלומה עדיין לא נפתרה, תהיי ערה לסביבה."
 "כן, כמובן." הבטחתי.
 "טוב, אני אטלפן מחר בבוקר לבדוק מה קורה, ואם תרגישי טוב, אולי ניפגש, מה את אומרת?"
 "כן, בטח, נראה," נאלצתי לענות בידיעה שזה כבר לא יקרה.

הבר היה עמוס. החמישייה המשיכה להגיע בהרכב חסר, רק שהפעם, לתדהמתי, בילי לא היה נוכח. שיערתי שהוא יגיע במהלך הלילה, הרי מעולם הם לא הגיעו בלעדיו. ניגשתי עם ההזמנה הקבועה שלהם ושאלתי בנימוס לשלומם. הם רק הנהנו בסדר, ומיהרתי לעבור להזמנות האחרות.

במשך כל הלילה אף לא אחד מהם פנה אליי, או רמז על משהו לא שגרתי. הם ישבו ושוחחו בדומה לכל האחרים ששהו סביבם. הבר החל להתרוקן והרביעייה עזבה מבלי שנעבור אירוע חריג כלשהו. "מה לדעתכם קורה כאן?" שאלתי את השאלה שהעסיקה את שלושתנו מתחילת הערב.

"אני לא יכול אפילו לנחש," ענה רובי. "בואי נמתין למחר, אולי היו לו עיסוקים דחופים, איתם לעולם אי אפשר לדעת."
 "עיסוקים אחרים?" שאלה דיזי, "אם כן, איך קורה שהשאר כן הופיעו?"

"כפי שכבר אמרתי, שום דבר לא עולה לי לראש, נמתין למחר."

"שוחחתי עם מייק," דיווחתי מבלי שאדרש.

"נו, ו...?" שאלה דיזי.

"שום דבר מיוחד," אמרתי בעצב. "התעלמתי כל היום מהטלפונים וההודעות. עדיין לא תכננתי כיצד להתחמק באלגנטיות מבלי שיבחין שמשוהו אחר מסתתר מאחורי הדברים. טלפנתי אליו שעה לפני

שהגעתי לכאן, כך שיבין שאין לי זמן פנוי להיפגש. הסברתי לו שלא הרגשתי ממש טוב ושהטלפון היה רוב היום על שקט. אני מניחה שגם מחר הסיפור יחזור על עצמו."

דייזי ליטפה את שערי ואמרה בניסיון לנחם שהיא מצטערת שכך פני הדברים. ניסיון שלא צלח. אבל מה כבר היא יכלה לומר שישנה את הרגשתי, חשבתי לעצמי בזמן שהתחלנו לארגן את הבר לסגירה.

11. מועקה

באותו בוקר יצאתי מוקדם לביתה של דייזי. החלטתי להמשיך ולהעמיד פני חולה, דבר שהיה בלתי אפשרי לעשות אם הייתי נשאת בבית, משום שאמי ודיאן היו מתחילות להביע את דאגתן.

מייק טלפן והפעם עניתי מיד, ללא כל היסוס, כדי לא לעורר את חשדו. "מרגישה יותר טוב?" הוא שאל. "אפשר לחטוף אותך לארוחת בוקר?"

"לא, אני מצטערת, הייתי מאוד רוצה, אבל אני לא במיטבי ועדיף שאשאר במיטה. ג'ין נסעה מחוץ לעיר ולכן אין מי שיחליף אותי במשמרת," הוספתי בתקווה שהסיפור יישמע אמין.

"אם כך העניין," הוא מיהר לומר, "רצוי שאגיע לבצע בדיקה שגרתית ואולי גם בדיקות דם."

"לא," קפצתי מיד. "תבין, אני לא רוצה להדאיג כאן אף אחד, זה יהיה ממש מיותר. אני בטוחה שזה נובע מהלחץ בעבודה. אולי אני אקח כמה ימי חופשה כשג'ין תחזור," אמרתי ומיד כיסיתי את פניי כשקלטתי שפתחתי בשיא הטמטום את הדלת בפניו.

"חופש נשמע מעולה," הוא אמר כצפוי. "אז אפשר לתכנן נסיעה ליומיים?"

"אני לא מבטיחה," מיהרתי לומר. "תן לי לבדוק אם זה בכלל אפשרי מבחינתה של ג'ין." "מתי היא חוזרת?"

"מחרתיים," עניתי.

"טוב, בסדר, אני אטלפן שוב מאוחר יותר לבדוק אם מצבך משתפר," הוא התעקש. "ואם תשני את דעתך, תודיעי לי."

"אשנה את דעתי בקשר למה?"

"בקשר לבדיקות דם. את יודעת, אפשר לבצע גם בדיקה שגרתית. אין לך מה לחשוש, לא יהיה שום דבר מעבר לבדיקה רפואית שגרתית. אני לא אנסה לפתות אותך, אני מבטיח, אני בסך הכול מעוניין בהחלמתך, אחרת לא יהיה סיכוי שתסכימי לפגוש אותי."

"אתה אנוכי," גיחכתי קלות.

"את יכולה להאשים אותי?" הוא שאל ואפשר היה להרגיש כיצד החיוך עולה על פניו מעבר לקו.

"אוקי, אוקי," אמרתי מחויכת. "נדבר מאוחר יותר."

הצלחתי להתחמק ליום נוסף, חשבתי לעצמי. אבל לדייזי הייתה אבחנה אחרת. "מה יהיה בהמשך?" שאלה אותי מיד עם תום השיחה. "את לא יכולה להמשיך כך, את נותנת לו את הרושם שאת עדיין

מעוניינת בו, זה בדיוק ההפך ממה שאת אמורה לעשות. אני מצטערת, אני יודעת עד כמה היית רוצה להיפגש איתו, אבל..."

"אין לך על מה להצטער, אני יודעת שאת צודקת, הרי אמרתי את כל אלה בעצמי. ברור לי שזה הדבר הנכון לעשות, אבל את יודעת, יש משהו בקול שלו, קול מרגיע, כאילו שאם אני רק אקשיב לקולו, הכול יסתדר מעצמו. אולי אומר לו שהכרתי מישהו אחר ופשוט לא ידעתי איך לבשר לו?"

"הוא לא יאמין לך. אי אפשר לטעות ששומעים אותך משוחחת איתו."

"זאת אומרת שאני צריכה להיות פחות נחמדה?" שאלתי ולבי נצבט.

"אולי", אמרה דייזי ופניה הפכו דומות לפניו של כלבלב.

"יש סיכוי שאני יכולה להתגנב למיטתך לנמנום קצר", שאלתי בנימוס למרות שידעתי את התשובה.

"איזו שאלה מטופשת. בואי, ניכנס יחד, גם אני הרוגה."

גם הערב הצטיירה בפנינו אותה התמונה: הרביעייה הופיעה ובילי נעדר. אותו הסיפור. הם לא פונים, לא מטרידים ולא רומזים שום דבר, רק יושבים בשולחן וממשיכים בעיסוקם כרגיל. בעודי מגישה הזמנה לשולחן גדול בקצה השני, פניתי לכיוון הבר, ופתאום בלי כל הכנה מוקדמת, הבחנתי במייק עם גבו אליו, עומד ומשוחח עם דייזי. מיד התכופפתי כמנסה להסתתר בין האנשים, מעמידה פנים כמחפשת אחר חפץ שנפל. מה הוא עושה כאן, שאלתי את עצמי, הוא אמור להיות במשמרת לילה. לא חלף הרבה זמן, ומייק עזב את המקום. התקרבותי בזהירות לכיוונה של דייזי, והיא מיהרה לקראתי.

"מה אמרת לו?" שאלתי בבהלה. דייזי הבחינה במגש שהחל לרעוד ומיהרה לקחת אותו מידי.

"תתעשתי מהר", היא הזהירה אותי. "הרביעייה הבחינה כשהוא נכנס."

"טוב, בסדר, אבל מה אמרת לו?"

"שלא הרגשת טוב ונאלצת לעזוב, מה כבר יכולתי לומר."

"והוא קיבל את זה?"

"אני לא בטוחה, אבל אני מקווה שכן," פניה הרצינו. "מאיה, את חייבת לעצור את זה עכשיו, אחרת יקרה הגרוע מכל. את לוקחת יותר מדי סיכונים."
 "כן, אני יודעת." הסכמתי עמה וחשבתי על אמה.
 איפה אמה, חשבתי לעצמי, כדור הרגעה יכול להיות מועיל במצבים מהסוג הזה.

סגרנו את הבר וצעדנו בשתיקה לכיוון המכונית של רובי. בזמן שניסינו להעריך מדוע בילי לא הופיע כהרגלו, הבחנתי באופנוע שעמד לצד המדרכה, משהו כמו חמישים מטר מאיתנו. נעמדתי קפואה. זה היה מייק. הוא ידע שאני מתחמקת ממנו, הוא הרגיש, לא סתם הוא הופיע בבר. "אני כבר חוזר," אמר רובי ופנה לעברו, אבל לפני שהספיק לעשות צעד נוסף, לחץ מייק על הגז ונעלם.
 דמעות חנקו את גרוני. הרגשתי שגופי נחצה לשניים. חולשה הציפה את רגליי ורובי בתגובת רפלקס מוכרת, הושיט את תמיכתו. "אני יודע שזה יישמע נורא, אבל טוב שכך קרה," לאחר שהתיישב בכיסא הנהג, הוא המשיך. "זה פותר אותך מסדרת תירוצים לא הגיוניים." ניסה לעודד אותי, אבל אני לא הייתי מסוגלת להגיב. הייתי חנוקה והדמעות, לא הצלחתי לשלוט בהן. דיזינס ידעה שאני שבורה, אבל לא אמרה מילה. היא ניסתה למחות את הדמעות בעזרת שרוול חולצתה, אבל זה לא עזר. שק הדמעות התמלא ללא הפסקה.
 "די מתוקה, תפסיקי," אמרה דיזינס. "את לא רוצה שבבית יבחינו שהתייפחת, די תפסיקי," היא המשיכה למחות את דמעותיי.
 בבית כולם כבר היו ישנים. עליתי בזהירות כדי לא להעיר אף אחד ונכנסתי לחדר. השתרעתי על המיטה בכבדות והרגשתי איך ציפת הכר הולכת ונעשית לחה וקרירה מדמעה לדמעה.